

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Mocsai Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Czifra Károly által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Szolnoki Városi Bíróságon 15.P.21.054/2006. szám alatt indult, és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 3.Gf.21.151/2006/8. számú ítéletével befejezett perében az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperes részére 80.000 (Nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az alperes 1996. február 29-én gazdasági megállapodást kötött Tv., Tj. és V. Községek önkormányzataival a 4 település szennyvízelvezetésének és a Sz.-i Szennyvíztelepre történő vezetésének közös beruházásban történő megvalósítására. A szerződésben a beruházási feladatok bonyolítását az alperes vállalta. Az alperes az E. Rt-vel kötött szerződést a vákuumos szennyvízelvezető rendszer kivitelezési munkálatai elvégzésére, amely szerződést azonban 2001. október 10-én megszüntették. Ezt követően 2001. október 12-én T., Tj., Tv. és V. Polgármesteri Hivatalai a felperessel kötöttek szerződést a folyamatban lévő szennyvízelvezető rendszer megvalósításának befejezési munkálatainak elvégzésére, a rendszer teljes körű beüzemelésére. A felperes a szennyvízrendszer beüzemelése előtt észlelte, hogy az előző kivitelező által elkészített 7. sz. nyomóvezeték, amely T. Községből a Sz.-i Szennyvíztelepre szállította a 4 település szennyvizét hibás. 2002. májusában a felperes megállapodott a beruházókkal, hogy a nyomóvezeték hibáját 4.773.359 forint díjazás ellenében kijavítja.

A felperes 2002. július 19-én a 7. számú nyomóvezeték javítási munkáiért 4.773.359 forintról állított ki számlát az alperes részére, aki azonban a számla kifizetésétől elzárkózott. 2004. szeptember 3-án az alperes egy megállapodást kötött a felperessel, amelyben az alperes felperessel szembeni tartozásainak rendezéséről állapodtak meg. Ezen megállapodás 5. pontja szerint a felperes vállalta a 2001. október 12-én megkötött T., Tv., V., Tj. közös vákuumos szennyvízelvezető rendszerrel kapcsolatos végső garanciális munkálatoknak a III. számú mellékletben felsoroltak szerint 2004. október 15-ig történő elvégzését. A szerződés 10. pontja értelmében a felek a jelen "okiratban jelzettekén túlmenően egymással szemben semminemű jogcímen további igényt nem támasztanak, arról kifejezetten lemondanak".

A felperes keresete folytán a Szolnoki Városi Bíróság 12.P.21.607/2004/6. számú ítéletében az alperest 4.773.359 forint megfizetésére kötelezte, azonban az alperes fellebbezése eredményeként indult másodfokú eljárás szünetelés után megszűnt, és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Gf.20.009/2005/5. számú végzésével megállapította, hogy a Szolnoki Városi Bíróság 12.P.21.607/2004/6. számú ítélete hatályát veszítette.

A felperes keresetében 4.773.359 forint vállalkozói díj és járuléakai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a 7. számú nyomóvezeték javítási munkái címén.

A bíróság jogerős ítéletével 4.773.359 forint és járuléakai megfizetésére kötelezte az alperest a felperes részére. A jogerős ítélet indokolása szerint alaptalanul kérte az alperes a per megszüntetését, mivel a 4 település önkormányzatának 1997. október 17-én kötött megállapodása szerint a közös beruházással kapcsolatos szerződések megkötésére az alperes volt jogosult, és a felperes többi számláját is az alperes felé bocsátotta, aki azokat ki is fizette. A bíróság megállapította, hogy a felperes a követelésével kapcsolatos munkák végzésére 2002. májusában külön megállapodást kötött az alperessel, és annak elvégzése után állította ki számláját. A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy erről a követelésről a felperes 2004. szeptember 3-án nem mondott le, így az elvégzett munka díjának megfizetésére kötelezte az alperest.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a per megszüntetését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 51. § a) pontját, a 67. § (1) bekezdését, és a 157. § a) pontját, a 206. §-t, és a 221. § (1) bekezdését, továbbá a Ptk. 219. § (1) és (2) bekezdéseit, a 334. § (1) bekezdését, és a 305-306. § rendelkezéseit.

Érvelése értelmében 2002. májusában mind a 4 település polgármestere rendelte meg a perbeli munkát, ami közös vezetékszakra vonatkozott. Ebből pedig szerintem az következik, hogy a döntés valamennyi önkormányzatra kiterjed a perben való részvétel nélkül is, így - mivel a felperes a többi önkormányzat perbevonásáról nem rendelkezett-, a pert meg kellett volna szüntetni, és a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítani. Sérrelmezte, hogy a bíróság nem tisztázta, hogy pótmunkáról vagy új szerződés megkötéséről volt-e szó. Szerintem mivel a javítás a tervben szereplő vezetékszakra irányult a pótmunka szabályainak alkalmazása kizárt, míg a szavatossági hiba kijavításával kapcsolatban a felperes díjazásra nem tarthat igényt. Arra is hivatkozott, hogy a szerződéskötés során meglévő képviselő nem azonos a perbeli képviselővel, és az alperes nem tekinthető a másik 3 önkormányzat perbeli képviselőjének.

Szerintem a bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, mivel nem adta indokát annak, hogy a felajánlott bizonyítást miért nem tartotta szükségesnek lefolytatni. Érvelése értelmében a felperes a fővállalkozási szerződés megkötésekor üzemképes rendszer átadására vállalt kötelezettséget, ezért a javítást a felperesnek a szavatossági kötelezettsége alapján díjazás nélkül kellett volna elvégeznie. Szerintem erre utal a felek között 2004. szeptember 3-án létrejött megállapodás is, amelyet azonban a bíróság a tartalmától eltérően értékelt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

Alaptalanul hivatkozott az alperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 51. § a) pontja, 67. § (1) bekezdése, és a 157. § a) pontjának megsértésére.

A bírói gyakorlat szerint a pertársaság alanyi keresethalmazat, amikor a felperesi, alperesi vagy mindkét pozícióban több személy van. A pertársaság a felperes keresete vagy a jogszabály kötelező rendelkezése folytán jöhet létre. A Pp. 51. § csak a lehetőségét teremti meg, azonban nem teszi kötelezővé több alperes együttes perlését. Miután a felperes a keresetét csak az alperessel szemben terjesztette elő, így a kereset folytán az alperesi oldalon nem alakult ki pertársaság. Az alperes nem jelölt meg olyan jogszabályt, amelynek kötelező rendelkezése folytán több alperesnek

is perben kellett volna állnia, és tévesen hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperes kereseti igénye csak a többi önkormányzat perben állásával lett volna eldönthető.

A Pp. 51. § a) pontja szerint önmagában az a körülmény, hogy a perben hozott döntés a pertársakra a perben való részvétel nélkül is kiterjed, még nem teszi kötelezővé több alperes együttes perlését. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy olyan közös vezetékszakasról van szó, amely mind a négy település közműves szennyvízelvezetését szolgálja, és mind a négy települést megilleti a megrendelő pozíciója.

Az 1996. február 29-én és az 1997. október 17-én kelt gazdasági megállapodások az alperes, mint megbízott, és a többi önkormányzat, mint megbízók között jöttek létre, amely szerződésekben az alperes a teljes beruházási feladatok bonyolítását elvállalta. Az alperes által sem vitatottan a felperes a beruházással kapcsolatos számláit az alperes felé bocsátotta ki, és azokat az alperes ki is fizette.

Miután jogszabály kötelező rendelkezése folytán a többi önkormányzatnak nem kellett perben állnia, és a per a perben állásuk nélkül is eldönthető volt, valamint az alperes az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztésének időpontjáig - amíg a felek személyében változás következhetett volna be - nem is hivatkozott arra, hogy a többi önkormányzatnak is perben kellene állnia, a bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a per megszüntetését. Mivel az alperes a gazdasági megállapodásokban a teljes beruházási feladatok bonyolítására is vállalkozott, a jogerős ítélet a Ptk. 219. § (1) és (2) bekezdését, mint a 334. § (1) bekezdését sem sérti.

A nem vitás tényállás szerint az előző kivitelező építette meg a - később hibásnak bizonyult - 7. számú nyomóvezetékét, amely az alperesi községből a Sz.-i Szennyvíztelepre szállította a négy település szennyvizét. A más vállalkozó által végzett munka tekintetében azonban a felperest szavatossági felelősség nem terhelte, ezért a jogerős ítélet a Ptk. 305.-306. §-ait sem sérti.

A bírói gyakorlatnak megfelelően a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértéséről csak akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes (iratellenes), illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott.

A bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének mérlegelése alapján az említett hibáktól mentesen, és a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének a szükséges

mértékben eleget téve jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállást, és jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem a 2001. október 12-én kötött szerződés hibás teljesítése miatt történt szavatossági igényérvényesítés folytán, hanem külön megállapodás alapján végezte el a 7. számú nyomóvezeték kijavításának munkálatait, amelyre a 2004. szeptember 3-án kötött megállapodás nem terjedt ki. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének (az ún. felülmérlegelésnek) pedig nincs helye (BH 1999.44.).

Az alperes polgármestere a 3.Gf.21.151/2006/6. számú jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatában nem is hivatkozott arra, hogy a felperes követelését a 2004. szeptember 3-án kötött megállapodásban rendezték. Előadása szerint "bízunk abban, hogy ezt ki tudjuk fizetni, vagy egyéb módon rendezni, akár feledésbe is merülhet a számla". Nem vitatta, hogy "én és még polgármester társaim aláírtuk azt a megegyezést, amelyben vállaltuk ennek a pénznek a kifizetését".

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte az alperest a felperes javára ügyvédi költség fizetésére, míg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a folytán a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2007. szeptember 27.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Dr. Kováts Rolandné s.k. bíró

A kiadmány hitelével: